

KIUKKUISTA NEUVOTTOMUUTTA

(KYSYMYKSEEN TYÖVÄEN EDUSTAJAKOKOUKSESTA)

Eriteltävänä olevan päätöslauselman toinen osa (B)* on omistettu työväen edustajakokousta koskevalle kysymykselle.

Tästä kysymyksestä ovat menshevikit jo niin paljon kirjoittaneet ja niin paljon puhuneet, että olisi jo aika saada laadituksi sellainen päätöslauselma, jossa todella tehdään yhteenvedot, poistetaan aatteen tulkinnassa esiintyvät väärinkäsitykset ja erimielisyydet, päätöslauselma, jossa puolueelle annetaan selvä ja määritelty toimintaohje. Riittää kun mainitaan, että työväen edustajakokousta koskevan venäläisen kirjallisuuden uusimmassa hakemistossa (edellä mainitussa kirjasessa „Yleisvenäläisestä työväen edustajakokouksesta”) on lueteltu noin 15 nimikettä kirjasia ja aikakauslehtiä, joissa tätä kysymystä käsitellään menshevikkien tavoin.

Tarkastelkaamme koko tuon „väittelyn” tuloksia.

Perustelujen ensimmäinen pykälä:

„työväen joukkojärjestöt, jotka syntyvät ja kehittyvät yksinomaan vain ammatillisten, paikallisten (?) ja yleensä (?) ryhmän (??) tarpeiden pohjalla, pyrkivät sellaisenaan, ilman proletaaristen sosialidemokraattisten puolueiden tai järjestöjen vaikutusta niihin, välittömästi supistamaan työläisjoukkojen henkistä ja poliittista näköpiiriä proletariaatin eri kerrosten tai ryhmien ammatillisten ja yleensä yksityisluontoisten intressien ja jokapäiväisten tarpeiden supeihin puitteisiin”.

Minkähänlaisia *joukkojärjestöjä* voi muodostua *ryhmän* tarpeiden pohjalla, allah sen tietää. Ryhmällä ymmärretään aina jotain pientä, aivan päinvastaista kuin joukolla. Pää-

* Ks. ensimmäisen osan erittelyä „Nashe Echo” lehden⁸⁴ 5. numerossa (ks. tätä osaa, ss. 300—303. *Toim.*).

töslauselman kirjoittajat laskettelevat sanoja ajattelematta niiden konkreettista, määrättyä sisältöä.

Entä mitä sitten merkitsee: joukkojärjestöt *paikallisten* tarpeiden pohjalla? Millaista järjestötyyppiä sillä tarkoitetaan,— se jää taaskin epäselväksi. Jos on kysymys sellaisista järjestöistä kuin kulutusyhdistyksistä, osuuskunnista j.n.e., niin niiden tunnusmerkkinä ei lainkaan ole niiden *paikallinen* luonne. Se, että menshevikkejä miellyttävät yleiset fraasit, että he karttavat kysymyksen *konkreettista* esittämistä, on aito intelligenttinen piirre. Tuo piirre on perinjuurin vieras proletariaatille ja vahingollinen proletariaatin kannalta katsoen.

Sanojen kirjaimellisen merkityksen mukaan kuuluvat „*paikallisten* tarpeiden pohjalla muodostettuihin työväen *joukkojärjestöihin*” *työväen edustajain neuvostot*. Ne ovat Venäjällä hyvin tunnettu vallankumouskauden joukkoluontoisten työväenjärjestöjen tyyppi. Voidaan varmuudella sanoa, että harvoja ovat ne työväen edustajakokousta ja työväen joukkojärjestöjä koskevat kirjoitukset, joissa ei yleensä mainittaisi tätä järjestötyyppiä. Mutta päätöslauselmassa — aivan kuin pilkaten vaatimusta määrättyjen ajatusten ja tunnusten täsmällisestä ja konkreettisesta esittämisestä — *ei* puhuta *sanaakaan* työväen edustajain neuvostoista, *ei sanaakaan* työväen valtuutettujen neuvostoista j.n.e.

Asia on siis niin, että meille tarjoillaan jonkinlaista puolinaista *arvostelua* joidenkin *paikallisten* joukkojärjestöjen suhteen koskettelematta lainkaan kysymystä niiden *myönteisistä* merkityksestä, niiden toimintaehdoista y.m.

Edelleen, korjailtakoopa tuota perustelujen mahdottoman tökeröä ensimmäistä pykälää osa kerrallaan miten tahansa, niin siihen kuitenkin jää yleinen perusvirhe. „Ilman proletaaristen sosialidemokraattisten puolueiden vaikutusta” ei vain ammatilliset, ei vain paikalliset eikä ainoastaan ryhmäluontoiset, vaan myöskin joukkoluontoiset ei-paikalliset *poliittiset* järjestöt „pyrkivät supistamaan työläisten näköpiiriä”.

Perustelujen ensimmäisen pykälän pitäisi laatijainsa ajatuksen mukaan selittää „yleisvenäläiseen työväen edustajakokoukseen” siirtyminen: paikalliset, ammatilliset y.m. järjestöt muka supistavat näköpiiriä, kun *sen sijaan* yleisvenäläinen työväen edustajakokous j.n.e. Mutta

kunnianarvoisat „kirjailijat ja käytännönmiehet” ovat kerta-kaikkiaan unohtaneet logiikan, sillä sosialidemokraattien vaikutus tai vaikutuksen puuttuminen on mahdollista *molemmissa* tapauksissa! Vertailun asemesta syntyi sekasotku...

Perustelujen toinen pykälä:

„Työläispiireissä kannatusta saanut ajatus yleisvenäläisen työväen edustajakokouksen koollekutsumisesta tarkoituksella panna siellä alulle Venäjän työläisten poliittinen yhdistäminen tuo työläisjoukkojen järjestölliseen rakennustyöhön yhdistävän periaatteen ja asettaa etutilalle työväenluokan yhteiset edut ja sen tehtävät Venäjän nykyisessä vallankumouksessa”.

Ensinnäkin, lieneekö totta, että tuo paljonpuhuttu „ajatus” sai kannatusta työläispiireissä? Saman päätöslauselman perustelujen 5. kohdassa sanotaan: „itsensä työläisten pyrkimys sen (työväen edustajakokouksen) koollekutsumiseen *ei ole vielä ilmennyt* minkäänlaisten vakavien käytännöllisten askelten ottamisena työläisten taholta edustajakokouksen valmistamiseksi”.

Sattumalta on tässä sanottu totuus. Työväen edustajakokousta koskevia *intelligenttien* kirjoitelmia on jo iso pinkka, mutta ei ole mitään vakavia *työläisten itsensä* ottamia käytännöllisiä askeleita. Yritys panna intelligenttien päähänpisto työläisten kontolle ei onnistu.

Edelleen. Mitä on työväen edustajakokous? Sen tarkoituksena on „panna alulle Venäjän työläisten poliittinen yhdistäminen”.

Niinpä siis VSDTP ei ole vielä pannut sitä alulle, sitä ei tehnyt myöskään Rostovin mielenosoitus vuonna 1902, ei kesällä 1903 olleet lakot, ei vuoden 1905 tammikuun 9 päivä, eikä vuoden 1905 lokakuun lakko! Tähän saakka historia oli olemassa, mutta nyt sitä ei enää ole! „Alku” on pantu vasta silloin, kun Axelrod ja kumpp. ovat keksineet työväen edustajakokouksen... Se on verratonta.

Mitä merkitsee työläisten „*poliittinen*” yhdistäminen? Elleivät kirjoittajat ole erikoisesti tätä päätöslauselmaa varten keksineet uutta terminologiaa, niin se merkitsee yhdistämistä *jonkin määrätyn poliittisen ohjelman ja taktiikan* ympärille. Nimenomaan minkälaisen?? Eivätkö intelligenttimme tosiaankaan tiedä, että kaikkialla maailmassa on ja on ollut *porvarillisen politiikan* lipun alla

toimivia työväen *poliittisia yhdistyksiä*? Vai eikö tämä pyhää Venäjää koskekaan? Onko pyhällä Venäjällä jokainen työväen poliittinen yhdistys jo sinänsä sosialidemokraattinen yhdistys?

Poloiset päätöslauselman kirjoittajat ovat menneet noin auttamattomasti sekaisin siksi, että he *eivät ole uskaltaneet* esittää suoraan sitä ajatusta, mikä työväen edustajakokouksen perustana todella on ja minkä vilpittömämmät tai nuoremmat ja kiihkeämmät työväen edustajakokouksen puoltajat ovat esittäneet jo aikoja sitten. Tuo ajatus on se, että työväen edustajakokouksen pitää olla *puolueeton* työväen edustajakokous. Todellakin, kannattaisiko puhua vakavasti *puoluekantaisesta* työväen edustajakokouksesta??

Mutta menshevikkimme pelkäsivät sanoa suoraan ja avoimesti *totuutta*: „puolueeton työläisten poliittinen yhdistäminen”...

Pykälän loppuosa: ajatus edustajakokouksen koollekutsumisesta „tuo työläisjoukkojen järjestölliseen rakennustyöhön yhdistävän periaatteen, asettaa etutilalle työväenluokan yhteiset edut ja sen tehtävät”... Ensin järjestöllinen rakennustyö ja sitten *tehtävät*, s.o. ohjelma ja taktiikka! Eiköhän pitäisi päätellä päinvastoin, toverit „kirjailijat ja käytännönmiehet”? Ajatelkaapa: voidaanko *yhdistää* järjestöllinen rakennustyö, jos ei ole *yhdistetty* luokan etujen ja tehtävien ymmärtämistä? Kun ajattelette, niin käsitätte, että ei voida.

Erilaiset puolueet käsittävät *eri tavalla* työväenluokan yhteiset edut ja sen tehtävät nykyisessä vallankumouksessa. Jopa yhtenäisessä VSDTP:eessakin menshevikit, Trotskin kannattajat, ja bolshevikit käsittävät nuo tehtävät eri tavalla. Ajatelkaapa, toverit: voivatko nuo erimielisyydet *olla kuvastumatta* työväen edustajakokouksessa? *olla tulematta esiin* siellä? monimutkaistumatta niistä erimielisyyksistä, joita meillä on anarkistien, eserrien, trudovikkien y.m. kanssa. Voiko „ajatus työväen edustajakokouksen koollekutsumisesta” tai sen koollekutsuminen *poistaa* nuo erimielisyydet??

Siis päätöslauselman kirjoittajien lupaus: „ajatus edustajakokouksen koollekutsumisesta tuo *yhdistävän* periaatteen j.n.e.” on joko aivan nuoren ja viimeksi lukemastaan kirjasesta innostuneen intelligentin viatonta haaveilua

taikka demagogiaa, s.o. joukkojen innostamista sellaisella lupauksella, jota ei voida täyttää.

Ei, toverit: Todellinen taistelu yhdistää. Yhdistää puolueiden kehitys, niiden pitkäaikainen parlamenttitaistelu ja parlamentin ulkopuolinen taistelu, yhdistää yleislakko j.n.e. Mutta sillä, että kokeillaan puolueettoman edustajakokouksen koollekutsumista, ei todellista yhdistymistä saavuteta eikä luoda „etujen ja tehtävien” ymmärtämisen yhtäläisyyttä.

Voidaan tietysti sanoa: eri puolueiden taistelu työväen edustajakokouksessa avartaa sosialidemokraattien toimintakenttää ja vie heidät voittoon. Jos te näin arvioitte työväen edustajakokouksen, niin se pitää sanoa suoraan eikä lupailta „yhdistävän periaatteen” maitovirtoja ja kiisselirantoja. Ellette sano sitä suoraan, niin on tarjolla se vaara, että kun lupauksilla harhaan johdetut ja sokaistut työläiset tulevat edustajakokoukseen *yhdistääkseen politiikkaa* ja näkevät, että todellisuudessa politiikassa on suuria ja *sovittamattomia* erimielisyyksiä, näkevät, että eserrien, sosialidemokraattien y.m. viipymätön yhdistäminen *ei ole mahdollista*, niin he *poistuvat pettyneinä*, poistuvat kiroten intelligenttejä, jotka ovat pettäneet heidät, kiroten yleensä „politiikkaa”, yleensä sosialismia. Tämän pettymyksen kiertämättömänä seurauksena tulee olemaan huuto: alas politiikka! alas sosialismi! ne hajottavat eivätkä yhdistä työläisiä! Ja se vain lujittaa joitakin aidon trade-unionismin tai naiivin syndikalismin alkeellisia muotoja.

Sosialidemokratia tietenkin *loppujen lopuksi* voittaa kaiken, kestää kaikki koettelemukset, liittää yhteen kaikki työläiset. Mutta onko se sitten perustelu, joka puhuu seikkailupolitiikan puolesta?

Perustelujen kolmas pykälä:

„tuoden proletariaatin sosiaalisesti aktiivisten (kylläpä vääntää „pöyhkeilyn vuoksi”) joukkojen hajanaisiin järjestäytymisyrytyksiin sellaisen yhdistävän, konkreettisen päämäärän kuin työväen yleisen edustajakokouksen koollekutsumisen (ei enää yleisvenäläisen, vaan yleisen! s.o. puolueen yleisen vaiko puolueettoman? Alkäähän pelätkö, toverit!), tämän edustajakokouksen koollekutsumiseksi harjoitettava propaganda ja agitaatio antaa puolestaan voimakkaan sysäyksen näiden kerrosten pyrkimykselle itse-

järjestäytymiseen (s.o. siis ilman sosialidemokraattien vaikutusta, sillä muutoin se ei olisi itsejärjestäytymistä?) ja voimistaa niiden aktiivisuutta siihen suuntaan”.

Tuo on Pontiuksen luota Pilatuksen luo lähettämistä. Toinen pykälä: työväen edustajakokous tuo yhdistävän periaatteen. Kolmas pykälä: yhdistyminen konkreettisen päämäärän, työväen edustajakokouksen perustalla antaa sysäyksen itsejärjestäytymiseen. Mitä varten itsejärjestäydytään? Työväen edustajakokousta varten. Mitä varten on tarpeen työväen edustajakokous? Itsejärjestäytymistä varten. Mitä varten ovat tarpeen kirjailijain päätöslauselmat intelligenssin herruutta vastaan? Intelligenttien itsetyydyttämistä varten.

Neljäs pykälä:

„Koska ajatus työväen edustajakokouksesta saa työläispiireissä yhä enemmän jalansijaa, niin puolueiden (?? painovirhekö? sosialidemokraattisen puolueen?) passiivinen ja varsinkin vihamielinen suhtautuminen yrityksiin toteuttaa tuo ajatus käytännössä avaisi periaatteettomille seikkailijoille laajan mahdollisuuden sysätä työläiset harhateille ja heittäisi työläiset kaikenlaisten demagogien syliin”.

Erittäin kiukkuinen kohta. Sen sisältö on kiukkuista neuvottomuutta. He eivät itsekään kunnolla tiedä, ketä soi-
maavat, ja sen vuoksi tulittavat omia miehiään.

Otan „Otgoloskien”⁸⁵ viimeisen (V) julkaisun. J. Tsharski kirjoittaa J. Larinia vastaan: J. Larin „on yhtäkkiä keksinyt organisatorisen yleislääkkeen”... „odottamaton lääkkeiden valmistustapa”... „sekasotkia”... „J. Larin ei huomaa, että hän kehoittaa tukemaan „tietoisella” teolla vallankumouksen vaistonvaraisia tendenssejä, jotka suoranaisesti vastustavat työläisjoukkojen yhteenliittymistä luokkana. Ja kaikki tuo tehdään työväen edustajakokouksen hyväksi”... „Joka tapauksessa meillä on edessämme erittäin suotuisa maaperä kaikenlaista „maademagogiaa” varten... Tov. Larinin sekavan ajattelun loppuyhteenvedoja”.

Eiköhän jo riitä? *Menshevikit* syyttävät Larinia sekä demagogiasta että seikkailusta, sillä lääkkeiden valmistustapa, yleislääke ynnä muut kohteliaisuudet puhuvat nimenomaan seikkailusta.

Siis tarkoitettiin yhtä, mutta osuttiin toiseen! Totta totisesti, omat eivät tunne omiaan. Ottakaa huomioon vielä

se, että jos Larin on päätöslauselman kirjoittajien mielestä seikkailija ja demagogi, niin Elj ja kumpp. *menevät Larinia pitemmälle*. Elj kirjoittaa suoraan („Yleisvenäläinen työväen edustajakokous”, M. 1907), että työväen edustajakokousta koskevassa kysymyksessä on *kaksi virtausta*, että *he*, Moskovan menshevikit, eivät ole samaa mieltä „pietarilaisten” (s. 10) enempää kuin Larininkaan kanssa. „Pietarilaiset” nähkääs tahtovat vain työväen etujoukon edustajakokousta, mutta sehän on tavallinen „puolueen edustajakokouksen muunnelma” (ss. 10—11). Larinia „pidetään Pietarissa kerettiläisenä ja sukoilijana” (s. 10). Larin tahoo „yleisvenäläistä työväenpuoluetta”. Moskovalaiset tahtovat *yleisvenäläistä työväenliittoa*.

Herää kysymys: koska Larinia on noin „höyhennetty” „Otgoloskeissa”, niin millaisiksi sitten on katsottava Elj, Ahmet Ts., Arhangelski, Solomin ja kumpp.? Näin muodoin sekä Larin että moskovalaiset joutuvat kiukkuisen neljännen kohdan alaiseksi!

Mutta kun te olette kiukustuneet, kalliit toverit, ja paheksutte päätöslauselmassanne „*harhatietä*”, niin teidän velvollisuutenne on ainakin sanoa, mikä on *oikea tie*. Muussa tapauksessa teidän kiukkuinen neuvottomuutenne käy kerrassaan naurettavaksi. Sillä hylätessänne sekä „yleisvenäläisen työväenliiton” että „yleisvenäläisen työväenpuolueen” te *ette ole sanallakaan maininneet* siitä, mitä käytännöllistä tarkoitusta varten *te* tahdotte työväen edustajakokousta!

Demagogit ja seikkailijat saattavat käyttää työväen edustajakokousta vilpillisiin tarkoituksiin. *Sen vuoksi* meidän, sosialidemokraattien, on suhtauduttava työväen edustajakokoukseen myötämielisesti eikä pidä osoittaa tälle edustajakokoukselle *mitään päämääriä*... Totta tosiaan, menshevikkien päätöslauselma on suorastaan kokoelma kaikenlaisia järjettömyyksiä.

Viides pykälä:

„toisaalta työväen edustajakokouksen tehtäviä, sen valmistelun keinoja ja menetelmiä koskevista kysymyksistä ollaan vielä niin kovin vähän selvillä sosialidemokraattisissa piireissä (mutta niistä ollaan kuitenkin perillä siinä määrin, että niin Larin kuin moskovalaisetkin *ovat selvästi osoittaneet* edustajakokouksen tehtävät, tiet ja menetelmät!

Turhaa on piiloittaa päätä siiven alle, toverit „pietarilaiset”. Axelrodin hautomat ankanpoikaset eivät kuitenkaan pääse lätäköstä kuivalle maalle!), että itsensä työläisten pyrkimys edustajakokouksen koollekutsumiseen ei ole vielä ilmennyt minkäänlaisena työläisten vakavien käytännöllisten askelten ottamisena sen valmistamiseksi ja että edustajakokous tulee todella eikä näennäisesti ilmaisemaan proletariaatin tietoisten kerrosten kollektiivista tahtoa ja auttamaan niiden luokkayhdistymisen asiaa vain siinä tapauksessa, jos edustajakokouksen koollekutsuminen valmistellaan niiden oman järjestyneen itsetoiminnan pohjalla puolueen myötävaikutuksen ollessa voimakasta ja suunnitelmanmukaista”.

Todellakin: iloinen alku, surkea loppu. Larinin ja nuorten moskovalaisten ei tarvinnut muuta kuin osoittaa hiukan „itsetoiminnallisuuttaan”, kun pietarilaiset jo huusivat heille: odotahan! sinä et ole vielä kollektiivisen tahdon ilmaisija! vähän olet vielä selvittänyt! (*puolueettoman*) edustajakokouksen koollekutsumista ei ole vielä valmisteltu *puolueen* voimakkaalla myötävaikutuksella!

Poloiset toverit Elj, Ahmet Ts. ja kumpp.! He kun niin iloisesti, niin ihastuttavalla nuorella innolla tarttuivat asiaan, julkaisivat kokonaista kaksi kirjoituskokoelmaa työväen edustajakokouksesta, käsittelivät kysymyksen kaikin puolin, selittivät sen „yleispoliittisen” sekä organisatorisen merkityksen, suhteen Duumaan, suhteen puolueeseen sekä suhteen „pikkuporvarilliseen vaistonvaraisuuteen”,— ja yht’äkkiä sellainen käänne Axelrodin avulla!

Pelkäämme pahoin, että jos tähän saakka Larin on yksin „mellakoinut” (muistatte kai: „kerettiläinen ja sukoilija”) *virallista menshevismiä* vastaan *, niin nyt tuo mellakka kasvaa *kapinaksi*... Axelrod lupasi itsetoiminnallisuutta ja todellisen työväen edustajakokouksen intelligenssin herruutta vastaan,— mutta nyt „pietarilaiset” kirjailijat päättävät ja *selittävät*, että tuo itsetoiminta on käsitettävä... samaisen soimatun „intelligentti”-puolueen luvalla tapahduttavaksi!

* * *

Eipä ihme, että tällaisten perustelujen pohjalla tehdyt johtopäätökset ovat kerrassaan eriskummallisia:

* Ks. Teokset, 11. osa, ss. 343—344. *Toim.*

„Kaikista näistä näkökohdista lähtien VSDTP:n edustajakokous kehoittaa tovereita työläisiä ja intelligenttejä (ihanko totta? kuinka armeliasta niiden taholta, jotka taistelevat intelligenssin „herruutta” vastaan!) ryhtymään pohtimaan (muttei Larinin eikä Ahmetin tapaan!) kaikin puolin niitä kysymyksiä, jotka koskevat työväen edustajakokouksen ohjelmaa ja tehtäviä, sen valmistamiseksi suoritettavaa propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä sekä sen koollekutsumisen keinoja ja menetelmiä.

Samalla puolueen edustajakokous katsoo puolue-elinten velvollisuudeksi tukea kaikin puolin niitä propaganda-, agitaatio- ja organisatorisia yrityksiä, joiden tarkoituksena on työväen edustajakokouksen valmistelu; tällaisia yrityksiä vastaan suunnatun vihamielisen agitaation edustajakokous katsoo periaatteellisesti sallimattomaksi, koska tuo agitaatio pyrkii säilyttämään ja lujittamaan vanhentunutta puolueen sisäistä järjestystä Venäjän sosialidemokratiassa, järjestystä, joka ei enää sovi yhteen Venäjän sosialidemokratian sisälle ja ympärille ryhmityneiden proletaaristen aineiden nykyisen kehitystason ja vaatimusten eikä liioin vallankumouksen vaatimusten kanssa”.

Kuinka voitaisiin olla nimittämättä tätä kiukkuiseksi neuvottomuudeksi? Kuinka voitaisiin olla nauramatta tällaiselle päätöslauselmalle?

Puolueen edustajakokous kieltää puolustamasta *vanhentunutta puolueen sisäistä järjestystä*, sitä järjestystä, jonka tämä edustajakokous itse hyväksyy!

Puolueen edustajakokous *ei esitä mitään* uudistuksia vanhentuneeseen sisäiseen järjestykseen nähden, jopa paljon puhutun „työväen edustajakokouksenkin” (käsittämätöntä „poliittista yhdistymistä” varten) se *siirtää tuonemmaksi* ja samalla *velvoittaa tukemaan... „yrityksiä”!*

Aito intelligenttimäistä voimatonta murinaa: olen tyytymätön nykyiseen vanhentuneeseen puolueen sisäiseen järjestykseen, en halua säilyttää enkä lujittaa sitä — Hyvä on. Jos ette halua säilyttää sitä, niin esittäkää konkreettisia muutoksia, me pohdimme niitä mielellämme. Tehkää hyvin ja sanokaa: minkälaista työväen edustajakokousta te haluatte? — Sitä ei ole vielä saatu selville... pyrkimystä ei ole ilmennyt... koollekutsumista ei ole valmisteltu. On *ryhdyttävä pohtimaan asiaa*. — Mainiota. Ei tosiaankaan, hyvät toverit, kannattaisi kirjoittaa päätöslauselmia siitä,

että „on ryhdyttävä pohtimaan asiaa”, sillä olemme jo *niinkin* pohtineet sitä kauan aikaa. Ja eihän työväenpuolue ole klubi intelligenttien „pohdintaa” varten, vaan proletaarinen taistelujärjestö. Pohdinta jääköön pohdinnaksi, mutta täytyyhän elää ja toimia. Millaisessa *puoluejärjestössä* sitten sallitaan elää ja toimia? entisessäkö? — Ette saa puolustaa entistä ja vanhentunutta järjestöä, ette saa säilyttää ja lujittaa sitä! — Mainiota j.n.e.

Niin voidaan jatkaa yhtä ja samaa loppumattomiin. Intelligentti oikkuilee ja äkäilee oman epäröintinsä vuoksi, oman neuvottomuutensa vuoksi.

Sellainen on „virallisen menshevismin” viimeinen sana.

* * *

Kierrellen ja kaarrellen menshevikkikirjailijat ovat onnellisesti kiertäneet ratkaisua vaativan, sekä elämässä että kirjallisuudessa esiin tuodun kysymyksen: itsenäinen sosialidemokraattinen työväenpuolue vaiko sen *korvaaminen* (vaihtoehto: sen alistaminen) proletariaatin puolueettomalla poliittisella järjestöllä?

Bolshevistinen päätöslauselmamme ratkaisee tämän kysymyksen *suoraan* ja määrätysti, asettaen sen avoimesti. Sen kartteleminen on hyödytöntä, — samantekevää, johtuuko kartteleminen neuvottomuudesta tai hyväntahtoisesta „sovittelevaisuudesta”. Kartteleminen on hyödytöntä, sillä *vastine* on esitetty ja työ *tuon vastineen hyväksi* on käynnissä. Menshevismin intelligentti-emot hautoivat ankanmunat poikasiksi. Ankanpoikaset lähtivät uimaan. Emojen *täytyy* tehdä valintansa: lähteäkö vettä vai maata pitkin? Vastaus, jonka he antoivat (tuo vastaus voidaan aika täsmällisesti esittää sanoilla: ei vedessä eikä maalla, vaan *loassa*), ei ole vastaus, vaan lykkäys, viivytyt.

Axelrod ei voinut pidättää Larinia. Larin ei voinut pidättää Eljiä, Ahmet Ts:tä ja kumpp. Tämä jälkimmäinen porukka ei voi pidättää anarkosyndikalisteja.

Vettä vaiko maata pitkin, herrat?

Me tahdomme kulkea kuivalla maalla. Ennustamme teille, että mitä innokkaammin, mitä päättäväisemmin te tuppaututte lokaan, sitä pikemmin te palaatte kuivalle maalle.

„Laajentaaksemme ja lujittaaksemme sosialidemokratian vaikutusta proletariaatin laajoihin joukkoihin” me emme ehdota sosialidemokratian korvaamista puolueettomalla „työväenpuolueella”, emme ehdota puolueen yläpuolella olevaa „yleisvenäläistä työväenliittoa” emmekä työväen edustajakokousta joitakin tuntemattomia tarkoituseriä varten, vaan jotain yksinkertaista, vaatimatonta, missä ei ole mitään haihattelua: on välttämätöntä „toisaalta voimistaa työtä ammattiliittojen järjestämiseksi sekä sosialidemokraattista propagandaa ja agitaatiota näissä liitoissa ja toisaalta saada yhä laajempia työväenluokan kerroksia osallistumaan erilaisiin puoluejärjestöihin” (bolshevikkien päätöslauselman viimeinen pykälä).

Blaseerautuneista intelligenteistä tämä tuntuu liian „vanhentuneelta”, *liian ikävältä*. Antaa heidän haihattella: me menemme työläisten mukana myöskin „työväen edustajakokoukseen” (jos se pidetään), todistamme siellä *käytännössä*, että ennustuksemme olivat oikeita, ja... ja palaamme pettyneiden (oikeammin sanoen: muutamien intelligenttijohtajien suhteen pettyneiden) työläisten kanssa „vanhentuneeseen” toimintaan ammattiliitoissa ja erilaisissa puoluejärjestöissä.

* * *

Miten on selitettävissä, että puolueessamme on „työväen-edustajakokous”-virtaus? Tässä voimme vain lyhyesti hahmotella kolme syytä, jotka ovat mielestämme tärkeimpiä: 1) vallankumouksen aiheuttama intelligenttimäisporoporvarillinen väsymys; 2) Venäjän sosialidemokraattisen opportunistin omaperäisyys, opportunistin, jonka historiallisena kehityssuuntana on „puhtaasti-töväen”-liikkeen alistaminen porvariston vaikutukselle; 3) omaksu-matta jääneet Venäjän lokakuun vallankumouksen perinteet.

Ad * 1) Työväen edustajakokouksen puoltajien eräässä *osassa* tuntuu ilmeisesti vallankumouksen aiheuttama väsymys ja halu hinnalla millä hyvänsä legalisoida puolue,

---

* — Pykälään. *Toim.*

halu heittää syrjään kaikki tasavallat, proletariaatin diktatuurit y.m. Legaalinen työväen edustajakokous on sopiva keino tähän tarkoitukseen. Siitä (osittain myös toisesta syystä) johtuu kansansosialistien, „bezzaglavijalais”-bersteiniläisten („Tovarishtsh” lehdestä j.n.e.) ja kadettien myötämielisyys tällaista edustajakokousta kohtaan.

Ad 2) Ottakaa Venäjän sosialidemokraattisen opportunistin ensimmäinen historiallinen muoto. Työväen joukko liikkeen alku (viime vuosisadan 90-luvun jälkipuoliskolla) synnytti tuon opportunistin „ekonomismin” ja *struvelaisuuden* muodossa. Näiden välistä yhteyttä selvittivät silloin useita kertoja sekä Plehanov että Axelrod *kuin myös kaikki vanhan „Iskran” kannattajat*. Kuuluisa Prokopovitshin—Kuskovan „Credo”* (1899—1900) ilmensi havainnollisesti tuon yhteyden: intelligenssi ja liberaalit käykööt poliittista taistelua, mutta työläiset—taloudellista taistelua. Poliittinen työväenpuolue on vallankumouksellisen intelligentin päähänpisto.

Tässä klassillisessa „Credossa” on ilmaistu räikeästi, mikä historiallinen luokkasisältö piilee intelligenttimäisessä innostumisessa „puhtaasti-töväen”-liikkeeseen. Tuona sisältönä on työväenluokan alistaminen („puhtaasti-töväen” tehtävien nimessä) *porvarillisen* politiikan ja ideologian alaiseksi. Intelligenttien „innostus” ilmaisi kapitalistisia pyrkimyksiä alistaa kehittymättömät työläiset liberaalien alaisiksi.

Nyt, korkeammalla kehitysasteella, havaitsemme *aivan samaa*. Liitot kadettien kanssa, kadettien tukemisen politiikka yleensä— ja puolueeton työväen edustajakokous, ne ovat saman mitalin kaksi eri puolta, jotka on sidottu toisiinsa samoin kuin liberalismi ja puhtaasti-töväenliike „Credossa”. *Todellisuudessa* puolueeton työväen edustajakokous ilmentää samaa kapitalistista pyrkimystä proletariaatin luokkaitseenäisyyden *heikentämiseen* ja proletariaatin *alistamiseen* porvaristolle. Tuo pyrkimys ilmenee selvästi niissä suunnitelmissa, jotka koskevat sosialidemokratian vaihtamista *puolueettomaan* työväenjärjestöön tai sen *alistamista* tämän viimeksi mainitun alaiseksi.

* — uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*

Siitä johtuu kansansosialistien, „bezzaglavijalaisten”, eserrien y.m. myötämielisyys „työväen-edustajakokous”-ajatusta kohtaan.

Ad 3) Venäjän porvarillinen vallankumous on luonut omalaatuisia proletariaatin joukkojärjestöjä, jotka eivät ole tavallisten eurooppalaisten järjestöjen (ammattiliittojen ja sosialidemokraattisten puolueiden) kaltaisia. Ne ovat työväen edustajain neuvostot.

Kehittämällä kaavamaisesti nämä laitokset järjestelmäksi (kuten Trotski teki) tai olemalla myötämielinen proletariaatin vallankumoukselliselle nousulle yleensä ja viehättymällä „vallankumouksellisen syndikalismiin” „muoti”-fraasiin (kuten erääät moskovalaiset työväen edustajakokouksen puoltajat) voidaan helposti tulla työväen-edustajakokous-ajatukseen ei opportunistista, vaan vallankumouksellista tietä.

Mutta se on epäkriittillistä suhtautumista suureen ja maineikkaaseen vallankumoukselliseen perinteeseen.

Todellisuudessa työväen edustajain neuvostot ja niiden kaltaiset laitokset olivat kapinan elimiä. Niiden voima ja menestys olivat kokonaan riippuvaisia kapinan voimasta ja menestyksestä. Vain silloin, kun nousi kapina, niiden ilmaantuminen ei ollut komediaa, vaan proletariaatin uroteko. Taistelun uuden nousun yhteydessä, sen siirtyessä *siihen vaiheeseen* nuo laitokset ovat tietenkin kiertämättömiä ja toivottavia. Mutta niiden historiallisen kehityksen ei pidä olla paikallisten työväen edustajain neuvostojen kaavamaisista jatkamista yleisvenäläiseen työväen edustajakokoukseen saakka, vaan siinä, että ituasteella olevat vallankumouksellisen vallan elimet (juuri sellaisia elimiä olivat työväen edustajain neuvostot) muutetaan voittaneen vallankumouksellisen vallan keskuselimiksi, väliaikaiseksi vallankumoushallitukseksi. Työväen edustajain neuvostot ja niiden yhdistäminen ovat välttämättömiä kapinan voittoa varten. Voittanut kapina luo ehdottomasti *toisenlaiset* elimet.

* * *

Venäjän sosialidemokratia ei tietenkään voi etukäteen kieltäytyä osallistumasta työväen edustajakokoukseen, sillä vallankumouksen kehitys tapahtuu erittäin mutkikkaasti ja

voi saada aikaan mitä erilaisimpia ja omalaatuisimpia tilanteita. Mutta toista on tutkia tarkkaan milloin nousevan, milloin laskevan vallankumouksen erilaisia olosuhteita, pyrkiä käyttämään niitä hyväksi,— ja kokonaan toista on harrastaa sekavaa tai sosialidemokratianvastaista haihattelua.

Kirjoitettu huhtikuussa 1907

Julkaistu v. 1907 kokoelmassa:

„Taktiikkakysymyksiä” II.

Kustantamo „Novaja Duma”, Pietari

Allekirjoitus: N. L e n i n

*Julkaistaan kokoelman
tekstin mukaan*